

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU **POSAVSKE STRANKE**

Broj: 03-07-6-768/21
Sarajevo, 16.01.2023. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole	4
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Posavske stranke za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskog izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Posavska stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Posavske stranke za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Posavska stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	6,99	0,04
5.	Prihodi od dobiti preuzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	19.845,53	99,96
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	19.852,52	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
Izvori finansiranja (I+II)		19.852,52	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 12.065,37 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Posavska stranka. Skraćeni naziv je PS.

Posavska stranka je registrovana kod Općinskog suda u Orašju, rješenjem broj: 025-0-reg-10-000 066 od 19.04.2010. godine.

Sjedište političke stranke je u Orašju, 3. Ulica 2G.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Ninoslav Sušilović, predsjednik stranke i Đuro Kesić, tajnik. Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2020. godinu je Đuro Kesić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Posavska stranka ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnjica stranke

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Posavske stranke za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole

finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Posavske stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Posavske stranke izvršeni su u periodu od 2010. do 2019. godinu, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da uspostavi potpune i tačne evidencije o troškovima i obavezama stranke, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da poštuje računovodstvene propise iz kojih proizilaze obaveze i troškovi za političku stranku.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Posavska stranka nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Posavska stranka je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Uvidom u Program utroška sredstava za 2020. godinu koji je dostavila Posavska stranka, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 25.750,00 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, Posavska stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 12.065,37 KM.

Uvidom u strukturu ostvarenih rashoda, utvrđeno je da Posavska stranka Programom utroška sredstava za 2020. godinu nije planirala troškove reprezentacije, koje je ostvarila u iznosu od 499,38 KM i troškove ugostiteljskih usluga koje je ostvarila u iznosu od 212,50 KM.

S obzirom da je Posavska stranka sredstva u iznosu od 711,88 KM utrošila mimo utvrđenog Programa utroška sredstava za 2020. godinu, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Posavska stranka prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da evidencije o troškovima i obavezama političke stranke nisu sačinjene u skladu sa računovodstvenim propisima i da obrasci godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu nisu popunjeni u skladu sa

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16)-u daljem tekstu: Pravilnik, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Posavska stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala tačne podatke o adresi sjedišta stranke i nije iskazala kompletну organizacionu strukturu, čime je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je stranka, osim Središnjice stranke koju je navela u obrascu 1-1 (organizaciona struktura političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja, imala i niže nivo organizovanja.

Kontrolom finansijskog izvještaja utvrđeno je da se stranka finansirala iz budžeta općina Domaljevac-Šamac, Odžak i Orašje, te budžeta Opštine Brod, kao i iz budžeta Posavskog kantona.

Takođe, uvidom u dostavljeni ugovor o zakupu poslovnog prostora², utvrđeno je da se poslovni prostor, za koji stranka plaća zakupninu, nalazi u Orašju u 5. Ulici na broju 2 u prizemlju zgrade, ukupne korisne površine od 42 km² i da je namijenjen za sjedište zakupca.

Posavska stranka je u obrascu 1 (opći podaci o političkoj stranci) godišnjeg finansijskog izvještaja kao adresu sjedišta stranke navela 3. Ulica 2G, Orašje.

- (2) Posavska stranka nije pravilno iskazala rashode u obrascima 4. (ukupni rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Politička stranka nije obračunala i u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije iskazala troškove poreza, niti obaveze po osnovu isplate stipendija, koje su veće od neoporezivog iznosa. Stranka je četiri mjeseca, od januara do aprila 2020. godine isplaćivala stipendiju u mjesecnim iznosima od po 1.000,00 KM.

U skladu sa poreznim propisima, porez na dohodak se ne plaća na mjesecne isplate stipendija učenika i studenata na redovnom školovanju, a najviše do iznosa od 75% prosječne neto plaće po zaposlenom u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku prosječne neto plaće u periodu od januara do aprila 2020. godine su iznosile: 958,00 KM za januar, 934,00 KM za februar, 947,00 KM za mart i 940 KM za april.

Stranka nije u finansijskom izvještaju iskazala troškove po osnovu poreza, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika. Takođe, Posavska stranka nije iskazala obaveza po osnovu poreza, u skladu sa članom 24. Pravilnika, čime je prekršila i odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Posavska stranka nije otvorila poseban transakcioni račun za finansiranje izborne kampanje.

Kao transakcioni račun koji je, u skladu sa odredbama člana 4.4 stav (1) Izbornog zakona BiH, bila obavezna otvoriti i namjenski koristiti za finansiranje izborne kampanje, Posavska stranka je prijavila redovni transakcioni račun stranke broj: 3381802249395644 kod Unicredit banke dd Sarajevo.

Taksu za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020.godine, Posavska stranka je, suprotno Odluci o visini takse za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima 2020. godine, umjesto sa posebnog transakcionog računa za finansiranje izborne kampanje, uplatila sa redovnog transakcionog računa.

² Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 25.05.2020. godine zaključen sa Bahrijom Begić iz Orašja.

Stranka je u Prijavi za ovjeru političke stranke za učešće na izborima navela podatke o redovnom računu stranke, koji je određen kao glavni račun.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM³ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Posavska stranka je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 27.791,90 KM.

Posavska stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 585,00 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Posavskoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune i pravilne evidencije o troškovima i obavezama stranke,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbirnoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da poštuje odredbe Izbornog zakona BiH i podzakonskog akta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, kojim se uređuje otvaranje namjenskog računa i njegovo korištenje isključivo za finansiranje izborne kampanje.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Posavska stranka je dostavila primjedbe na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu. Stranka je, dana 15.01.2023. godine, dostavila izjavu vlasnika poslovnog prostora u kojoj vlasnik izjavljuje da je Posavska stranka poslovni prostor počela koristiti od 01.07.2020. godine.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke, te je u skladu sa istima korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

Revisor

Tanja Goljanin

³ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.